

Bachelor Docent Theater NHL Stenden Hogeschool

*Verslag van de beperkte opleidingsbeoordeling
22-23 oktober 2020*

Colofon

Instelling en opleiding

NHL Stenden Hogeschool

Leeuwarden

Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: positief

Opleiding: Bachelor Docent Theater

Locatie: Leeuwarden

Variant: Voltijd

Croho-nummer: 34745

Visitatiecommissie

Mariëlle Klerks, voorzitter

Eva van der Molen, deskundige

Joyce Timmerman, deskundige

Erwin Jans, deskundige

Vera Broek, student-lid

Marianne van der Weiden, secretaris

De commissie is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van

AeQui Nederland

Vlindersingel 220

3544 VM Utrecht

www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	6
1. Beoogde leerresultaten	8
2. Onderwijsleeromgeving	10
3. Toetsing	15
4. Gerealiseerde leerresultaten	18
Bijlagen	21
Bijlage 1 Visitatiecommissie	22
Bijlage 2 Programma visitatie	23
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	24

Samenvatting

Op 22 en 23 oktober 2020 is de bacheloropleiding Docent Theater van NHL Stenden Hogeschool gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is **positief**.

De voltijdse vierjarige opleiding leidt op tot een kunstvakdocent met een ongegradeerde lesbevoegdheid, waarmee afgestudeerden kunnen lesgeven van de basisschool tot aan het hbo, maar ook andere beroepsrollen buiten het onderwijs (docent/educator, maker, regisseur en trainingsacteur) kunnen vervullen.

Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel voor kunstvakdocentenopleidingen als uitgangspunt genomen om de beoogde leerresultaten aan de hand van vijf competenties te formuleren. De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten daardoor inhoudelijk en qua niveau aan nationale en internationale vereisten voldoen. De competenties uit het landelijke profiel zijn nader uitgewerkt in leeruitkomsten. Voor het interculturele aspect van o.a. de competentie omgevingsgerichtheid kan hier nog een verdere stap in gezet worden.

De verankering in het (regionale) werkveld is stevig. Studenten werken aan opdrachten die uit een maatschappelijke vraag voortkomen en er is een actieve werkveldadviescommissie. De maatschappijgerichtheid, het daarbij goed passende onderwijsconcept van Design Based Education (DBE) en de positionering binnen een brede hogeschool leiden tot een landelijk onderscheidend profiel. Wel adviseert de commissie oog te houden voor een goede balans met de artistieke kant van het beroep.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Onderwijsleeromgeving

Het onderwijsprogramma is een adequate vertaling van de beoogde leerresultaten. De pedagogisch-didactische competentie en ondernemerschap komen goed tot uiting in het curriculum. De commissie heeft gezien dat de maatschappijgerichtheid en artistieke geïntegreerd aan bod komen in het onderwijsprogramma. Meer aandacht voor de artistieke kant van het vak en voor het interculturele aspect (bijvoorbeeld interculturele vaardigheden) van de competenties kunnen het curriculum nog versterken.

Drie leerlijnen (conceptueel, vaardigheden en ateliers) zorgen voor een goede samenhang in het programma. De opleiding hanteert als

onderwijsconcept Design Based Education (DBE), dat hogeschoolbreed is ingevoerd. Studenten werken in ateliers aan opdrachten uit het werkveld. DBE stimuleert onderzoeksmatig en multidisciplinair werken en bereidt de studenten voor op het werken met opdrachtgevers.

De commissie is van oordeel dat er sprake is van een sterke leergemeenschap: studenten stimuleren en ondersteunen elkaar in jaargroepen en als Critical Friends (CRIFs) in kleinere groepen. Docenten treden op als coach en studieloopbaanbegeleider en houden goed zicht op welzijn en voortgang van de studenten. Om langstudeerders alsnog te laten afstuderen en het studiesucces te verhogen zoekt de opleiding naar geschikte maatregelen.

De opleiding wordt verzorgd door een klein, maar hecht, enthousiast en deskundig docententeam. De commissie adviseert de diversiteit in achtergrond en expertise van het team te vergroten, bijvoorbeeld door nog meer gericht gekozen (gast)docenten uit te nodigen of op te nemen in het kernteam van docenten.

Aangezien de opleiding te maken heeft met de context van een hogeschool waar diverse ruimtes gedeeld moeten worden, zijn de faciliteiten voor de opleiding bescheiden en is er niet echt een eigen plek. De commissie adviseert meer samen te werken met de aanpalende opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV), zowel inhoudelijk-artistiek als organisatorisch-facilitair.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Toetsing

Het toetsbeleid van de opleiding is erop gericht de ontwikkeling van studenten te stimuleren. Daarom vormt toetsing zoveel mogelijk een integraal onderdeel van het onderwijs en krijgen studenten regelmatig feedback. De opleiding heeft passende maatregelen genomen om te zorgen dat de toetsing

valide, betrouwbaar en transparant is: examinatoren beschikken over de Basiskwalificatie Examinering (BKE), het vierogenprincipe wordt consequent gehanteerd, er zijn regelmatige kalibreersessies en studenten worden goed geïnformeerd.

De commissie is van oordeel dat op dit moment te weinig expliciet wordt beoordeeld of studenten de competenties op eindniveau behalen. Daarom adviseert de commissie de beoordelingsformulieren en rubrics voor afstudeerstage en meesterstuk aan te passen en de competenties daarin expliciet als uitgangspunt te nemen.

De examen- en toetscommissie vervullen hun taken adequaat en proactief, wat met name in de afgelopen periode bleek, toen snel aanpassingen nodig waren in verband met de covid-19-pandemie.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Gerealiseerde leerresultaten

In de afstudeerfase laten studenten in eindstage en meesterstuk (afstudeeronderzoek) zien dat ze het bachelorniveau behaald hebben. De commissie heeft de eindwerken van vijftien studenten bestudeerd en stelt vast dat ze alle aan het beoogde eindniveau voldoen. Wel vindt de commissie dat het artistieke deel bij het meesterstuk sterker zou kunnen. In aanvulling op de eerder genoemde aanbevelingen ten aanzien van het artistieke deel binnen de opleiding, adviseert de commissie daarom meer aandacht aan de theatraaliteit van het afstudeerproduct te besteden.

De alumni vinden gemakkelijk werk en zijn tevreden over de opleiding. Het werkveld vindt dat afgestudeerden van NHL Stenden Hogeschool zich

onderscheiden door hun ondernemende assertieve houding en hun zelfverzekerdheid.

De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Aanbevelingen

De opleiding Docent Theater van NHL Stenden Hogeschool voldoet aan alle standaarden van het NVAO-kader.

Met het oog op de toekomst geeft de commissie de volgende suggesties ter overweging:

- Besteed voldoende aandacht aan de artistieke kant van de opleiding, zowel bij de beoogde leerresultaten (het gekozen profiel) als bij de uitwerking in het programma (aandacht voor het brede spectrum van het theatervak) en de bewaking van de artistieke kwaliteit van afstudeerproducten;
- Versterk de interculturele competentie in de beoogde leerresultaten en het curriculum, en breng diversiteit actiever de opleiding binnen;
- Monitor of de nieuwe maatregelen om het studiesucces te verhogen en langstuderen tegen te gaan, voldoende effectief zijn;
- Onderzoek hoe samenwerking met de aanpalende opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) de opleiding zowel inhoudelijk-artistiek als organisatorisch-facilitair kan versterken;
- Laat duidelijker zien dat studenten op alle competenties het eindniveau behalen door in de beoordelingsformulieren en rubrics van de afstudeerstage en het meesterstuk (afstudeeronderzoek) de competenties expliciet te benoemen en als uitgangspunt voor de beoordeling te nemen.

Alle standaarden van het NVAO kader zijn positief beoordeeld. Op die grond geeft de visitatiecommissie een **positief advies** inzake accreditatie van de bacheloropleiding Docent Theater van NHL Stenden Hogeschool.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, december 2020

Mariëlle Klerks
Voorzitter

Marianne van der Weiden
Secretaris

Inleiding

De bachelor Docent Theater van NHL Stenden Hogeschool leidt theaterdocenten op die in staat zijn theater te verbinden aan vragen die in de samenleving spelen. Theater wordt gezien als een onderzoeksinstrument waarmee de wereld ervaren en onderzocht kan worden. Afgestudeerden kunnen vanuit verschillende rollen (educator, trainingsacteur, regisseur en docent) creatieve processen initiëren, begeleiden en vormgeven.

De instelling

NHL Stenden Hogeschool is met ingang van 1 september 2018 ontstaan uit een fusie van NHL Hogeschool en Stenden Hogeschool. De hogeschool biedt 112 croho-opleidingen met 220 opleidingsvarianten in diverse domeinen. De missie van de hogeschool is studenten op te leiden tot ondernemende, vindingrijke en zelfbewuste professionals en bij te dragen aan de kenniscirculatie in de regio. De hogeschool realiseert haar onderwijs en onderzoek langs drie strategische pijlers: (1) Design Based Education (gebaseerd op Design Thinking en het multidisciplinair werken aan praktijkvraagstukken), (2) een onderzoeksprofiel met drie zwaartepunten (Vital Regions, Smart Sustainable Industries en Service Economy), en (3) een Global Network Approach als geïnternationaliseerde hogeschool.

Het onderwijs van NHL Stenden Hogeschool is georganiseerd in veertien academies. De bacheloropleiding Docent Theater maakt deel uit van de Academie VO & MBO.

De opleiding

De opleiding Docent Theater is een voltijdse vierjarige opleiding (240 EC). Studenten worden opgeleid tot docent kunstenaars die anderen door hun passie, eigen werk en creatie kunnen inspireren. Door hun eigen verbeeldingskracht kunnen ze een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van mensen van alle leeftijden. Afgestudeerden kunnen als docent lesgeven van basisonderwijs tot hbo, en daarnaast kunnen ze theater in andere contexten inzetten om mensen de wereld op nieuwe manieren te laten ervaren. De opleiding wordt in de Nederlandse taal aangeboden.

Jaarlijks beginnen ongeveer 25 studenten aan de opleiding, nadat ze op basis van een selectieprocedure van twee dagen zijn toegelaten. Het onderwijs wordt verzorgd door een kernteam van acht docenten (4,25 FTE) die naast hun werk aan de hogeschool allemaal in de beroepspraktijk werkzaam zijn als regisseur, coach, (trainings)acteur of docent elders. Wat betreft onderzoek sluit de opleiding het meest aan bij het zwaartepunt Vital Regions.

Het onderwijs is gebaseerd op het hogeschoolbrede onderwijsconcept Design Based Education (DBE). Studenten werken in ateliers met hun medestudenten en studenten uit andere opleidingen, docenten, beroepspraktijk en onderzoekers aan levensechte opdrachten en vraagstukken en ontwikkelen vanuit een onderzoekende houding beroepsproducten. Naast deze ateliers kent de opleiding Docent Theater nog twee andere leerlijnen die als een rode draad door de vier studiejaren lopen. In de leerlijn Conceptueel komt de theorie aan de orde (dramaturgie, theatergeschiedenis, communicatie, cultureel ondernemerschap en onderwijskunde). De leerlijn Vaardigheden bestaat uit praktische lessen over theater maken, waarbij studenten onder meer aan de slag gaan met spel, stem en beweging.

Jaar 1 is gericht op oriëntatie (de breedte van het werkveld, mogelijke beroepsrollen en het vormgeven van ideeën in eigen spel). In jaar 2 verdiept de student zich in didactiek, theater maken en het werken met verschillende doelgroepen. In jaar 3 lopen de studenten een uitgebreide stage in vo of mbo en volgen ze een minor. Jaar 4 wordt gewijd aan de afstudeerstage en het meesterstuk

(een onderzoek en beroepsproduct voor een opdrachtgever).

Sinds de vorige visitatie in 2014 heeft de opleiding gewerkt aan de aanbevelingen die gegeven werden: meer aandacht voor multidisciplinaire kunstvormen, uitbreiding van de formatie en meer aandacht voor coaching. Aan de basis van de verbeteringen sinds 2014 liggen een aangescherpte visie en profilering op het beroep, met meer aandacht voor didactiek, en de implementatie van DBE. In DBE functioneert de docent als coach, expert en mede-onderzoeker. Uiteindelijk studeert de student af als startbekwame theaterdocent, die binnen afstudeerstage en meesterstuk een eigen profiel heeft gekozen.

De visitatie

NHL Stenden Hogeschool heeft aan AeQui opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De visitatie heeft op 22 en 23 oktober 2020 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven. Vanwege de covid-19 pandemie en de geldende reisbeperkingen heeft

het bezoek online plaatsgevonden. Het panel is hiermee unaniem akkoord gegaan. Het voorbereidende overleg van de commissie en de gesprekken met vertegenwoordigers van de opleiding vonden digitaal plaats, maar weken inhoudelijk niet af van een fysieke procedure. De commissie heeft op deze wijze een goed beeld gekregen van de kwaliteit van de opleiding. Bij de visitatie heeft de commissie zich expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het panel.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd; aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie.

Deze rapportage is in november 2020 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding heeft een ontwikkelgesprek plaatsgevonden in november 2020. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

1. Beoogde leerresultaten

De opleiding heeft het landelijke opleidingsprofiel voor kunstvakdocentenopleidingen als uitgangspunt genomen om de beoogde leerresultaten te formuleren. Daardoor voldoet het inhoudelijk en qua niveau aan nationale en internationale vereisten. De competenties uit het landelijke profiel zijn nader uitgewerkt in leeruitkomsten. Voor het interculturele aspect van o.a. de competentie omgevingsgerichtheid kan hier nog een verdere stap in gezet worden. De verankering in het (regionale) werkveld is stevig. Studenten werken aan opdrachten die uit een maatschappelijke vraag voortkomen en er is een actieve werkveldadviescommissie. De maatschappijgerichtheid, het daarbij goed passende onderwijsconcept van Design Based Education (DBE) en de positionering binnen een brede hogeschool leiden tot een landelijk onderscheidend profiel. Wel adviseert de commissie oog te houden voor een goede balans met de artistieke kant van het beroep. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Als lid van het landelijke netwerk van hbo-kunstvakdocentenopleidingen in Nederland (KVDO) sluit de bacheloropleiding Docent Theater aan bij het vernieuwde opleidingsprofiel dat het KVDO in 2018 samen met het werkveld heeft geformuleerd. Het profiel is beschreven aan de hand van vijf competenties:

1. Artistiek,
2. Pedagogisch en didactisch,
3. Interpersoonlijk,
4. Omgevingsgericht,
5. Kritisch-reflectief en onderzoekend.

Op basis van dit profiel is een afgestudeerde een goede, inspirerende docent kunstenaar die door eigen verbeeldingskracht en met gebruik van theatrale middelen kan bijdragen aan de cognitieve, sociaal-emotionele, creatieve en sensomotorische ontwikkeling van mensen van alle leeftijden.

Het landelijke opleidingsprofiel is afgestemd op nationale en internationale kaders voor eindkwalificaties op bachelorniveau: de Dublin descriptoren en het Europese en Nederlandse Kwalificatieraamwerk. Om het landelijke profiel nader te concretiseren heeft de opleiding van NHL Stenden Hogeschool de competenties beschreven op drie niveaus: propedeuse, hoofdfase en afstudeerfase, en heeft ze expliciet beschreven welke kennis en

vaardigheden de studenten moeten beheersen. Per fase en per studieonderdeel is beschreven wat de verwachte leeruitkomsten zijn en welke kennis en vaardigheden daarbij horen. In de zelfevaluatie staat dat dit een lopend proces is, waarbij gemonitord wordt of de geformuleerde leeruitkomsten voldoende concreet zijn voor de studenten om als handvat te dienen.

De opleiding houdt de actualiteit van het opleidingsprofiel op peil door overleg en peer review met zusteropleidingen, en vooral door het intensieve contact met het (regionale) werkveld. De opdrachten waaraan studenten werken in DBE zijn afkomstig uit het werkveld. Dit geldt ook voor de stages en het meesterstuk (afstudeeronderzoek). Uit de gesprekken met vertegenwoordigers van de beroepspraktijk en alumni blijkt dat studenten hierdoor al tijdens hun studie een netwerk opbouwen waar ze na hun afstuderen gebruik van kunnen maken. Alle docenten zijn naast hun werk aan de hogeschool werkzaam bij andere organisaties in het werkveld.

De beroepspraktijk is vertegenwoordigd in de werkveldadviescommissie (WAC). Deze bestaat uit zes leden en houdt op verschillende manieren contact met de opleiding. Elke twee maanden is er een vergadering waar gesproken wordt over het curriculum en eventueel voorgestelde wijzigingen; daarnaast worden leden van de WAC

uitgenodigd voor bijvoorbeeld de presentatie van afstudeerprojecten. Sommige treden op als gast-docent of stagebegeleider.

De opleiding onderscheidt zich van zusteropleidingen doordat ze geen deel uitmaakt van een kunsthogeschool, maar van een algemene hogeschool. Gecombineerd met de nadruk op de maatschappelijke vraag uit de omgeving waar studenten leren antwoord op te geven, geeft dit de opleiding in Leeuwarden een eigen profiel. Uit het gesprek met de studenten blijkt dat dit profiel, met relatief meer nadruk op toegepast theater, studenten aantrekt die zich hierbij thuis voelen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding nationaal en internationaal gevalideerd is doordat ze zich baseert op het landelijke opleidingsprofiel en daardoor gerelateerd is aan (inter)nationale kaders. De commissie waardeert dat de opleiding aan een verdere verduidelijking van het landelijke opleidingsprofiel heeft gewerkt door de toevoeging van een kennisbasis en de formulering van meer specifieke leeruitkomsten. Wel vindt de commissie dat hierin nog verdere stappen mogelijk zijn. Met name de interculturele competentie (onderdeel van de competentie Omgevings-

gerichtheid) verdient een verdere uitwerking in leeruitkomsten.

De commissie is van oordeel dat de opleiding stevig verankerd is in het (regionale) werkveld. De wisselwerking is intensief: studenten werken aan stages en opdrachten uit de maatschappelijke omgeving, docenten zijn werkzaam in de kunstpraktijk en er is een actieve werkveldcommissie. De commissie meent dat de maatschappelijke verankering versterkt wordt door de positionering in een algemene hogeschool, het onderwijsconcept DBE waarbij in de ateliers met andere opleidingen wordt samengewerkt, en de daaruit voortkomende samenwerking met andere disciplines. De werkveldgerichtheid van de opleiding kwam in de gesprekken tijdens het bezoek duidelijk naar voren: docenten nemen het als uitgangspunt en studenten kiezen ervoor. Niettegenstaande de grote waardering voor het onderscheidende profiel van de opleiding is de commissie wel van mening dat het belangrijk is te blijven zorgen voor een goede balans met de artistieke kant van het beroep: er dient voldoende gerichtheid op de kunst en het artistieke werk te zijn.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

2. Onderwijsleeromgeving

Het onderwijsprogramma is een adequate vertaling van de beoogde leerresultaten. De pedagogisch-didactische competentie en ondernemerschap komen goed tot uiting in het curriculum. Meer aandacht voor de artistieke kant van het vak en voor het interculturele aspect (bijvoorbeeld interculturele vaardigheden) van de competenties kunnen het curriculum nog versterken. Drie leerlijnen zorgen voor een mooie samenhang in het programma. Het hogeschoolbrede onderwijsconcept DBE is goed hanteerbaar voor de opleiding Docent Theater. Het stimuleert onderzoeksmatig en multidisciplinair werken en bereidt de studenten voor op het werken met opdrachtgevers. Studenten stimuleren en ondersteunen elkaar in jaargroepen en als Critical Friends (CRIFs) in kleinere groepen. Docenten treden op als coach en studieloopbaanbegeleider en houden goed zicht op welzijn en voortgang van de studenten. De opleiding wordt verzorgd door een klein, maar hecht, enthousiast en deskundig docententeam. De commissie adviseert de diversiteit in achtergrond en expertise van het team te vergroten, bijvoorbeeld door nog meer gericht gekozen (gast)docenten uit te nodigen of ook in het kernteam van docenten op te nemen. Aangezien de opleiding te maken heeft met de context van een hogeschool waar diverse ruimtes gedeeld moeten worden, zijn de faciliteiten voor de opleiding bescheiden en is er niet echt een eigen plek. De commissie adviseert meer samen te werken met de aanpalende opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV), zowel inhoudelijk-artistiek als organisatorisch-facilitair. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Programma

De opleiding Docent Theater is een vierjarige voltijdopleiding (240 EC). In jaar 1 (propedeusefase) oriënteert de student zich op het theatervak en de breedte van het werkveld. De hoofdfase omvat jaar 2 en 3. In jaar 2 verdiept de student zich in didactiek, theater maken en het werken met verschillende doelgroepen. Jaar 3 bestaat uit een stage in het vo of mbo, het ontwerpen en uitvoeren van een theaterinterventie en een minor. In de afstudeerfase (jaar 4) profileert de student zich door de keuze voor een afstudeerstage en een meesterstuk (een onderzoek en beroepsproduct voor een opdrachtgever).

Het onderwijsprogramma is opgebouwd aan de hand van drie leerlijnen: (1) een conceptuele leerlijn gericht op kennis van het theatervak en onderzoek, (2) een vaardighedenleerlijn, gericht op het dramatisch instrument, didactiek & methodiek en creatief denken, en (3) een integrale leerlijn die gestalte krijgt in de DBE-ateliers. Ateliers zijn vormgegeven als onderzoeksprojecten, met als gewenste leeruitkomst een beroepsproduct, bijvoorbeeld in de vorm van een ontwerp,

onderzoeksverslag en/of een theateraal (eind)product. De opdrachten worden in de loop van de opleiding complexer.

Het werken met DBE is nog relatief nieuw, maar volgens de docenten sluit het concept goed aan op de werkwijze die al in de opleiding gehanteerd werd. De studenten lieten de commissie weten dat ze het iteratieve proces in DBE een sterk punt vinden. De onderzoeksgerichte aanpak bij het oplossen van 'levensechte' problemen past volgens hen bij het profiel van de opleiding, met nadruk op de maatschappelijke realiteit en in samenwerking met het werkveld en andere opleidingen. Ze vertelden dat ze zeker een prachtige voorstelling mogen maken, maar dat ze daarbij moeten nadenken over wat ze ermee willen bijdragen. Het werken met opdrachtgevers beschouwen ze als een meerwaarde. Wel vinden ze dat de vereiste wijze van rapporteren, volgens het planmatige schema van de ontwerpcyclus, niet altijd past bij de artistieke en meer intuïtieve werkwijze die ze in de praktijk (willen) hanteren.

Door de inbedding in een brede hogeschool werken de studenten in ateliers geregeld samen met

studenten van andere opleidingen, bijvoorbeeld door als opdracht te werken aan trainingen of lessen voor andere docentopleidingen. Voor het meesterstuk kiezen de studenten hun eigen onderzoekscontext, waarbij ze vaak gebruik maken van het netwerk dat ze in eerdere fasen van de opleiding hebben opgebouwd. Voordat studenten aan hun meesterstuk beginnen, worden de afspraken vastgelegd in een contract met de opdrachtgever.

De commissie heeft de inhoud van het programma bestudeerd. Een samenvattingsdocument geeft weer aan welke competenties in de verschillende studieonderdelen wordt gewerkt en wat per onderdeel de verwachte leeruitkomsten zijn. Daarnaast heeft de commissie een aantal studieonderdelen meer in detail bekeken. De commissie stelt vast dat de beoogde leerresultaten in het algemeen adequaat zijn vertaald in het onderwijsprogramma. De pedagogisch-didactische competentie heeft een stevige plaats; er zou meer aandacht besteed kunnen worden aan het interculturele aspect (bijvoorbeeld interculturele vaardigheden) van de competentie. Ook internationalisering zou meer gestructureerd kunnen worden aangepakt, passend bij het internationale profiel van de hogeschool: er zijn mogelijkheden voor samenwerking met buitenlandse zusteropleidingen en jaarlijks wordt een buitenlandexcursie georganiseerd, maar van een echte leerlijn is geen sprake.

Studenten en alumni waarderen de aandacht voor ondernemen en ondernemerschap in het curriculum, bijvoorbeeld in de onderdelen Cultureel ondernemen en Werkveldoriëntatie. Studenten die de commissie gesproken heeft, zouden echter meer aandacht willen voor techniek, licht en productie. Uit het gesprek met de docenten blijkt dat een cursus op een van deze gebieden momenteel wordt voorbereid.

Studenten worden tot de opleiding toegelaten op basis van een tweedaagse selectie. Een aantal studenten met wie de commissie heeft gesproken,

hadden zich ook georiënteerd op de opleiding aan een andere hogeschool. Ze kozen voor de opleiding in Leeuwarden, omdat het accent op de maatschappelijke functie en de praktische aanpak hen aansprak. Ze ervoeren de audities tijdens de selectie meer als een les dan als een auditie en waardeerden dat.

Jaarlijks beginnen ongeveer 25 studenten aan de opleiding. Ongeveer de helft komt uit het mbo, de rest uit havo en vwo of na een andere studie. Door het groepsgewijs werken in de DBE-ateliers en doordat de studenten, met name in het eerste jaar, vaak als lid van een klas worden aangesproken, neemt de cohesie snel toe. De leergemeenschap wordt verder bevorderd doordat studenten elkaar inspireren en ondersteunen als zogenaamde Critical Friends (CRIFs). Dit zijn groepjes van 4-5 studenten die elkaar binnen een jaargroep op basis van complementariteit opgezocht hebben. De CRIFs worden gestart binnen het kader van studieloopbaanbegeleiding, maar functioneren vervolgens zelfstandig. De commissie heeft de indruk dat dit naar tevredenheid werkt.

Studenten worden begeleid door de docenten als coach. Daarnaast heeft elke jaargroep een studieloopbaanbegeleider (SLB'er). In de propedeuse zijn er wekelijks bijeenkomsten. De SLB'er monitort de voortgang en het welzijn van de studenten en voert zo nodig een individueel gesprek. Bij SLB hoort ook aandacht voor groepsdynamiek, ondersteuning bij het leren reflecteren, feedback geven en ontvangen. De SLB'ers spelen tijdens de covid-19-pandemie een belangrijke rol om ondanks de verminderde contactmogelijkheden zicht te houden op de studenten. Voor verdere onderlinge ondersteuning heeft de opleiding ook verticale CRIFs opgezet, tussen studenten van verschillende cohorten. Uit het studentenhoofdstuk van de zelfevaluatie blijkt dat de studenten het prettig vinden dat jongerejaars een beroep kunnen doen op ouderejaars, bijvoorbeeld via de verticale CRIFs, maar ook meer in het algemeen.

De studielast is volgens de studenten pittig, maar doordat ze niet het gevoel hebben er alleen voor te staan vinden ze het programma wel studeerbaar: studenten helpen elkaar onderling en problemen kunnen volgens de studenten die de commissie gesproken heeft altijd aan docenten worden voorgelegd. Via evaluaties houdt de opleiding de vinger aan de pols. Er is een protocol voor studenten met een functiebeperking. Voor studenten die vertraging oplopen, met name de langstudeerders, houden SLB'ers individuele gesprekken om de student alsnog te laten afstuderen. Omdat de oorzaken divers zijn is maatwerk nodig. In de zelfevaluatie beschrijft de opleiding daarnaast een aantal maatregelen op opleidingsniveau, zoals het inbouwen van voorwaarden om toegelaten te worden tot de afstudeerfase, het vergroten van eigenaarschap en het organiseren van onderzoeksgroepen voor het meesterstuk. Ook vindt overleg plaats met het werkveld over mogelijkheden om werkzaamheden onderdeel van de opleiding te laten zijn als een student al aan het werk is gegaan. Tot slot loopt er een onderzoek naar mogelijkheden van flexibilisering.

Studenten kunnen hun oordeel over het onderwijs geven in evaluaties per periode, als onderdeel van SLB. In de opleiding is een Studentenraad actief, bestaande uit twee studenten per studiejaar. Opmerkingen uit de evaluaties worden verzameld door leden van de Studentenraad. Ze spelen sommige punten door naar de Opleidingscommissie, andere bespreken ze rechtstreeks met de betreffende docenten.

Personeel

Het docententeam bestaat uit 5,55 FTE (4,25 onderwijzend en 1,3 ondersteunend personeel). In totaal omvat het team acht docenten. De kern daarvan heeft een grotere aanstelling, terwijl het contract van de overige docenten een kleinere omvang heeft. Daarnaast zet de opleiding per jaar ongeveer 0,3 FTE in aan gastdocenten met specifieke expertise. Het team is een goede mix van oudere en jongere docenten. De ondersteuning bestaat uit een officemanager, een medewerker onderwijslogistiek en een coördinator van het

productiehuis. Het productiehuis werft zowel binnen als buiten de hogeschool DBE-opdrachten. Voor het aanbod van onderwijsstages sluit het productiehuis aan bij het praktijkbureau van de Academie.

Uit het personeelsoverzicht blijkt dat alle docenten didactisch gekwalificeerd zijn en over de Basiskwalificatie Examinering (BKE) beschikken. Iedereen is naast het werk als docent binnen de opleiding werkzaam in de praktijk als regisseur, coach, (trainings)acteur of docent elders. Een van de docenten is aangesloten bij het lectoraat Vitale vakdidactiek. De opleiding is zich bewust van de voordelen van de kleine omvang van het team (korte lijnen), maar ook van de nadelen (kwetsbaarheid, pensionering oudere teamleden). In de gesprekken met zowel docenten als studenten komen vooral de voordelen naar voren: de kleinschaligheid zorgt ervoor dat communicatie snel verloopt en men elkaar gemakkelijk kan benaderen. Tijdens de covid-19-pandemie wist het team flexibel te reageren en snel met aanpassingen te komen.

Voorzieningen

Als opleidingsspecifieke voorzieningen beschikt de opleiding volgens de zelfevaluatie over een theater, drie studio's en een danszaal. Het theater heeft adequate licht- en geluidsmogelijkheden, maar om die volledig te benutten is de aanwezigheid van een technicus vereist. De opleiding kiest er bewust voor om licht en techniek zo eenvoudig mogelijk aan te bieden, zodat studenten autonoom kunnen handelen. Daarbij kunnen ze hulp krijgen van een technicus die regelmatig wordt ingehuurd en is er een student-assistent techniek beschikbaar. Deze expertise is nu in het team beperkt vertegenwoordigd. De studio's worden ook gebruikt door de opleidingen vaktherapie en Social Work. Dat leidt enerzijds tot ontmoeting en samenwerking, maar maakt anderzijds het roosteren moeilijk en de gebruiksmogelijkheden beperkter. De opleiding heeft verder geen eigen 'plek' in de hogeschool, zoals bijvoorbeeld de aanpalende opleiding Docent Beeldende Kunst en Vormgeving (DBKV) wel heeft. Studenten

missen dat, lieten ze de commissie weten. Ook zouden ze op locatie meer willen kunnen beschikken over kostuums en grime.

Doordat de visitatie online plaatsvond, heeft het panel geen rondleiding kunnen krijgen. De opleiding heeft wel aan de hand van een live videoverbinding laten zien hoe in ateliers gewerkt wordt. Ook vertelden twee studenten over hun meesterstuk (afstudeeronderzoek).

In Leeuwarden en directe omgeving zijn diverse mogelijkheden om voorstellingen bij te wonen. De studenten vinden zelf dat ze daar onvoldoende gebruik van maken, zo blijkt uit de zelfevaluatie en het gesprek met de commissie. Ook op andere punten signaleren de studenten bij zichzelf een gebrek aan discipline, zoals werkhouding en op tijd komen.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat het onderwijsprogramma een passende vertaling is van de beoogde leerresultaten. Als onderdeel van de pedagogisch-didactische competentie leren studenten de voorwaarden te scheppen om onderwijs te kunnen geven, wat een belangrijk onderdeel van het docentenvak is. Ook ondernemerschap komt in het curriculum goed aan de orde. Het helpt studenten de context van hun beroep in beeld te brengen, een netwerk op te bouwen en inzicht te krijgen in de voorwaarden voor het uitvoeren van een project. De commissie vindt dit een sterk punt. Positief is ook dat studenten de ruimte krijgen om zelf speerpunten te kiezen en inhoud in te brengen, bijvoorbeeld in de keuze van een minor en in het onderwerp en de vormgeving van hun eindproject.

De commissie ziet ook ruimte voor nog verdere verbetering in het curriculum. Zoals bij standaard 1 vermeld, vindt de commissie dat het interculturele aspect van o.,a. de competentie omgevingsgerichtheid meer aandacht verdient, namelijk het leren ontwikkelen van een bewustzijn wat er gebeurt in contact met iemand die anders is dan jij,

het omgaan met verschillende vormen van diversiteit. Met de diversiteit in vooropleiding weet de opleiding goed om te gaan, wat leidt tot een hecht groepsgevoel. Door de homogene samenstelling van het docententeam en de studentenpopulatie gaat het versterken van de interculturele vaardigheden niet vanzelf. De commissie adviseert actiever diversiteit de opleiding binnen te brengen, bijvoorbeeld door nog meer gericht gekozen (gast)docenten uit te nodigen. Ook het versterken van de internationalisering zou kunnen bijdragen aan het verwerven van interculturele vaardigheden. Een tweede punt betreft de artistieke kant van de opleiding. De commissie heeft vernomen dat er meer aandacht voor licht en techniek in het programma komt en juicht dit toe. De commissie hoopt dat dit ook tot uiting zal komen in de technische ondersteuning van studenten zodat de mogelijkheden van licht, geluid en techniek meer benut kunnen en zullen worden. De commissie begrijpt de keuze van de opleiding om een sterke band met de samenleving uit te bouwen, maar wijst ook op het grote belang van theatraliteit als autonome vorm. Het moderne theater heeft een bijzonder rijke geschiedenis van vormen en stijlen met betrekking tot acteren en scenografie. Ook de technische en multimediale ontwikkelingen van de voorbije decennia hebben een grote impact op de evolutie van het theater: de mogelijkheden van het gebruik van licht, geluid en beeld zijn enorm toegenomen en verfijnd. Een goede kennis van de historische en van de eigentijdse vormen van de theatrale verbeelding zal de studenten stimuleren en inspireren om nog creatiever en met meer artistieke kracht hun antwoorden op de maatschappelijke vragen te formuleren. In dat licht is de groeiende samenwerking met DBKV toe te juichen: deze verdient het zowel inhoudelijk als facilitair uitgebouwd te worden, om zo de verbeelding en de technische kant van de opleiding te versterken.

De commissie is van oordeel dat er sprake is van een samenhangende onderwijsleeromgeving. Het model van de drie leerlijnen (conceptueel, vaardigheden en ateliers) is goed toegepast. Het

onderwijsconcept DBE sluit aan bij de al langer bestaande werkwijze in de opleiding. Pluspunten van DBE zijn dat het een nauwe samenwerking met het werkveld stimuleert, bijdraagt aan een multidisciplinaire aanpak en de mogelijkheid biedt om aan eigen speerpunten te werken. Wel wijst de commissie erop dat het strak handhaven van de DBE-aanpak in alle onderwijseenheden kan schuren, omdat de planmatige aanpak niet altijd past bij de onvoorspelbaarheid van artistieke processen en wat bij die processen nodig is. Studenten gaven tijdens het bezoek aan deze spanning soms te ervaren.

De begeleiding van de studenten is naar het oordeel van de commissie intensief en goed georganiseerd. De commissie is gecharmeerd van de CRIFs. Het is positief dat afspraken met de opdrachtgever over het meesterstuk worden vastgelegd in een afstudeercontract. De studeerbaarheid van het programma wordt in samenspraak met de studenten bewaakt en er is individuele begeleiding voor studenten die achterlopen. De commissie adviseert de opleiding goed te blijven monitoren of de nieuwe maatregelen om het studiesucces te verhogen en langstuderen tegen te gaan, voldoende effectief zijn.

De commissie stelt vast dat de opleiding beschikt over een klein maar sterk docententeam met veel ervaring. De docenten zijn betrokken, open, flexibel en transparant. De meerwaarde van de korte lijnen, waardoor mensen elkaar gemakkelijk kunnen benaderen, wordt door zowel docenten als studenten als pluspunt vermeld. Ook positief is

dat docenten actief zijn in het werkveld waarvoor de opleiding studenten voorbereidt. Omdat de leden van het docententeam vrijwel allemaal uit dezelfde traditie komen, adviseert de commissie de deur open te zetten naar meer diversiteit in het team. De commissie doelt hier op diversiteit in brede zin, zowel culturele achtergrond en gender, alsook wat betreft andere aspecten van theater, zoals lichtontwerp.

De commissie waardeert dat de opleiding het onderwijs regelmatig evalueert. Hierbij speelt naast de Opleidingscommissie ook de Studentenraad een rol. De commissie adviseert aandacht te blijven houden voor kleine kwaliteit: tijdige communicatie en informatievoorziening, en meer sturing op discipline onder de studenten. Zij vragen daar zelf om.

Wat betreft de opleidingsspecifieke faciliteiten is de commissie van oordeel dat de benodigde voorzieningen aanwezig zijn en functioneren, maar dat dit aspect beter kan. Studenten zouden graag wat ruimere mogelijkheden hebben om de ruimtes te gebruiken. Een eigen plek voor de opleiding, zoals bij DBKV, zou goed zijn, evenals meer voorzieningen voor de typisch theatrale kant van het vak.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

3. Toetsing

Het toetsbeleid van de opleiding is erop gericht de ontwikkeling van studenten te stimuleren. Daarom vormt toetsing zoveel mogelijk een integraal onderdeel van het onderwijs en krijgen studenten regelmatig feedback. De opleiding heeft passende maatregelen genomen om te zorgen dat de toetsing valide, betrouwbaar en transparant is: examinatoren beschikken over de BKE, het vierogenprincipe wordt consequent gehanteerd, er zijn regelmatige kalibreersessies en studenten worden goed geïnformeerd. De commissie is van oordeel dat op dit moment te weinig expliciet wordt beoordeeld of studenten de competenties op eindniveau behalen. Mede ook met het oog op de borging adviseert de commissie daarom de beoordelingsformulieren en rubrics voor afstudeerstage en meesterstuk aan te passen en de competenties daarin expliciet als uitgangspunt te nemen. De examen- en toetscommissie vervullen hun taken adequaat en proactief, wat met name in de afgelopen periode bleek, toen snel aanpassingen nodig waren in verband met de covid-19-pandemie. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

De opleiding heeft een toetsvisie ontwikkeld die gebaseerd is op die van de hogeschool. Uitgangspunten daarbij zijn dat het beheersen van de competenties en beoogde leeruitkomsten wordt aangetoond, de toetsen aan de kwaliteitscriteria (validiteit, betrouwbaarheid, transparantie) voldoen en congruent zijn met het onderwijsconcept. De opleiding streeft naar een goede balans tussen formatieve en summatieve toetsing.

De toetsvisie is uitgewerkt in een toetsplan dat aansluit op de beoogde leeruitkomsten. Volgens de zelfevaluatie is het hoofddoel van de toetsing de studenten inzicht te geven in hun ontwikkeling. Daarom vormt toetsing in de ateliers zoveel mogelijk een integraal en organisch onderdeel van het onderwijs. Het op te leveren beroepsproduct wordt gebruikt als toetsproduct, waardoor de toetsfeedback betrekking heeft op wat de student in het atelier concreet heeft gedaan en voor de student herkenbaar is. De onderdelen van de conceptuele leerlijn worden afgesloten met een schriftelijke toets of de presentatie van een opdracht waarin de student laat zien de kennisbasis te beheersen. Vaardigheden worden getoetst in een praktijktoets waarin de student laat zien inzicht te hebben in de vaardigheden en deze op verschillende niveaus te kunnen toepassen. Bij een onvoldoende in de conceptuele en

vaardighedenleerlijn krijgen studenten in de eropvolgende periode een herkansing. Zo nodig helpt de SLB'er de student bij het plannen van de voorbereiding daarop, naast de reguliere onderwijsactiviteiten. Bij ateliers is de herkansing in principe ook in de volgende periode, maar in overleg met de SLB'er en de docent kan de herkansing ook in een andere periode plaatsvinden.

Formatieve toetsing heeft tot doel studenten feedback te geven op hun beheersingsniveau en hen voor te bereiden op de summatieve toetsen. In ateliers vinden feedbacksessies plaats met opdrachtgever, medestudenten en docenten en in SLB wordt de competentieontwikkeling van de studenten besproken. Voorafgaand aan een summatieve toets organiseert de opleiding een proeftoets. In het gesprek met de commissie lieten de studenten weten dat ze in het algemeen veel feedback krijgen van docenten en dat ze dat op prijs stellen. Ook na afloop van een toets kunnen studenten bij een docent navraag doen, bijvoorbeeld als ze niet begrijpen waarom ze een onvoldoende hebben gekregen. Bij de bestudering van eindwerken (zie standaard 4) trof de commissie op de meeste beoordelingsformulieren uitgebreide feedback aan.

In eerste instantie was voor de commissie niet helemaal duidelijk hoe de opleiding aantoont dat de

studenten alle competenties op eindniveau beheersen. De beoordelingsformulieren bij afstudeerstage en meesterwerk bevatten weliswaar een lijst met te behalen competenties en uit de feedback kan in een aantal gevallen wel opge maakt worden of een competentie behaald is, maar de beoordelingscriteria en rubrics zijn geordend volgens de stappen die een student in stage of afstudeeronderzoek moet zetten en niet aan de hand van de competenties. In de gesprekken lichtte de opleiding toe dat het te behalen eindniveau per competentie inderdaad impliciet is als uitsluitend naar de beoordelingsformulieren en rubrics wordt gekeken, maar dat het eindniveau wel getoetst wordt. Studenten beschrijven in hun stageplan en afstudeerplan hoe elke competentie in hun werk aan bod komt en hoe ze het realiseren ervan gaan aantonen. Als bewijs hiervoor kreeg de commissie tijdens het bezoek de stageplannen van drie studenten toegestuurd. Dit stelde de commissie gerust. Daarnaast geeft het de commissie vertrouwen dat ook de Examencommissie aangeeft zich bewust te zijn van dit punt en het reeds heeft aangekaart.

Om te zorgen dat toetsing aan de kwaliteitsstandaarden voldoet heeft de opleiding verschillende maatregelen genomen. Begeleiding en beoordeling in de ateliers zijn gescheiden, evenals bij het meesterstuk. Bovendien wordt in deze situaties de beoordeling uitgevoerd door twee examinatoren. Bij het meesterstuk is ook een externe examiner betrokken die door de examencommissie als examiner is aangewezen. Bij de conceptuele en vaardighedenleerlijn is de docent ook de beoordelaar/examiner. Examinatoren worden jaarlijks door de examencommissie aangewezen. Alle interne examinatoren beschikken over de BKE, twee van hen ook over de Seniorekwalificatie Examinering (SKE); externe assessoren worden getraind en begeleid, vernam de commissie van de examencommissie. Bij de constructie van toetsen geldt het vierogenprincipe: de leerlijncoördinator legt de toets en de bijbehorende rubric vooraf aan een onafhankelijke collega voor. De examinatoren en leerlijncoördinator houden kalibreersessies en na afloop van een toets evalueren

en analyseren ze de uitkomsten. Bij studenten-evaluaties is toetsing een vast onderwerp. Na een toets is er standaard een inzagemoment zodat een student nadere toelichting kan vragen op de beoordeling. Voor een controle op plagiaat stapt de opleiding binnenkort over van SafeAssign op Ephorus.

Toetsen worden extern gevalideerd. De zelfevaluatie noemt drie rollen voor externen in de toetsing: als externe (tweede) examiner bij de beoordeling van stages en eindwerken, als opdrachtgever en adviseur in ateliers, en als extern lid van de examencommissie of lid van de werkveldadviescommissie.

De opleiding Docent Theater heeft met de opleiding DKBV een gezamenlijke examencommissie. De commissie bestaat uit twee leden van elke opleiding en een extern lid uit de beroepspraktijk. Uit het gesprek met de commissie blijkt dat de examencommissie haar wettelijke taken vervult, zoals het aanwijzen van deskundige examinatoren en het bewaken van eindniveau en kwaliteit van toetsing. Jaarlijks brengt de examencommissie een jaarverslag uit. Bij vermoedens van plagiaat of fraude voert de examencommissie een onderzoek uit, maar dergelijke gevallen zijn de laatste jaren niet voorgekomen. Volgens de examencommissie komt dat mede door de intensieve begeleiding door docenten, waardoor plagiaat snel zou opvallen. Tweemaal per jaar voert ze overleg met de teamleiders van de opleidingen. De examencommissie heeft een toetscommissie ingesteld om de uitvoering van de toetsing te controleren. Als een toets bij deze controle niet aan de eisen voldoet, bespreekt de toetscommissie dit met de betreffende toetsconstructeur. De toetscommissie heeft het initiatief genomen voor kalibreersessies binnen de opleidingen.

De afgelopen periode heeft de examencommissie intensief gesproken over toetsing tijdens de covid-19-pandemie, zowel met andere examencommissies als met de opleiding. De hogeschool is ambitieus op het gebied van online toetsing en proctoring, waarvoor veel snel geregeld moest

worden. Ook onderwerpen als privacy en fraudegevoeligheid kwamen aan de orde. Bij de opleiding Docent Theater was online toetsing beperkt en is vooral maatwerk geleverd, met een live examen indien nodig. Afstudeerstages en afstudeeronderzoek die op locatie konden doorgaan, werden volgens plan afgesloten. Het eindgesprek van de stage kon eventueel online gevoerd worden, bij het meesterstuk hebben studenten individueel alternatieve manieren gevonden om hun resultaat te laten zien, bijvoorbeeld door online registraties. Studenten konden er ook voor kiezen om hun afstuderen uit te stellen. De examencommissie zag veel flexibiliteit bij de studenten.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de opleiding een goed uitgewerkt toetsbeleid heeft, waarin toetsing aansluit op het onderwijs en de te behalen leerresultaten. De commissie ziet een sterke feedbackcultuur, wat tot uitdrukking komt in het gebruik van proeftoetsen, de regelmatige formatieve toetsing en aandacht voor competentieontwikkeling in SLB.

De opleiding neemt passende maatregelen om ervoor te zorgen dat de toetsen valide, betrouwbaar en transparant zijn: examinatoren beschikken over de vereiste deskundigheid, het

vierogenprincipe wordt consequent toegepast, er worden kalibreersessies georganiseerd en studenten worden goed geïnformeerd over wat van hen verwacht wordt. De commissie vindt dat het herkansings- en fraudebeleid helder is en consequent wordt toegepast.

De commissie is in het algemeen tevreden over de kwaliteit van toetsing. De commissie adviseert de opleiding in de beoordelingsformulieren en rubrics van de afstudeerstage en het meesterstuk (afstudeeronderzoek) de competenties expliciet te benoemen en als uitgangspunt voor de beoordeling te nemen, en met deze aanbeveling voortvarend te werk te gaan.

De examen- en toetscommissie functioneren goed. De commissie vindt dat de combinatie van de beide kunstvakdocentenopleidingen in de examencommissie een meerwaarde betekent, evenals de toevoeging van een extern lid uit het werkveld. De examencommissie voert haar taken proactief uit. Dat bleek bij uitstek in de afgelopen periode waarin aanpassingen gezocht moesten worden in verband met de covid-19-pandemie.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, oordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

4. Gerealiseerde leerresultaten

In de afstudeerfase laten studenten in eindstage en meesterstuk (afstudeeronderzoek) zien dat ze het bachelorniveau behaald hebben. De commissie heeft de eindwerken van vijftien studenten bestudeerd en stelt vast dat ze alle aan het beoogde eindniveau voldoen. Wel vindt de commissie dat het artistieke deel bij het meesterstuk sterker zou kunnen. De commissie adviseert daarom meer aandacht aan de theatraliteit van het afstudeerproduct te besteden. De alumni vinden gemakkelijk werk en zijn tevreden over de opleiding. Het werkveld vindt dat afgestudeerden van NHL Stenden Hogeschool zich onderscheiden door hun ondernemende assertieve houding en hun zelfverzekerdheid. De commissie stelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie vast dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bevindingen

Het huidige afstudeerprogramma bestaat uit twee onderdelen van elk 30 EC. In de afstudeerstage laten studenten bij de uitvoering van producten en diensten in een instelling zien dat ze de pedagogische & didactische en de interpersoonlijke competentie op eindniveau beheersen. In het meesterstuk onderzoekt de student de vraag van een opdrachtgever uit het werkveld, waarbij theater als onderzoeksmedium wordt ingezet en het onderzoek met een doelgroep van spelers wordt uitgevoerd voor een doelgroep van toeschouwers. Het resultaat bestaat uit een professioneel theateraal product en een procesverslag waarin de onderzoekskeuzes worden beschreven en onderbouwd. In het meesterstuk laten studenten zien dat ze vier competenties op eindniveau beheersen: artistiek, pedagogisch & didactisch, omgevingsgericht en kritisch-reflectief & onderzoekend.

Tot 2018 bestond het afstudeerprogramma uit drie onderdelen: de afstudeerstage, de afstudeer voorstelling en het praktijkgerichte onderzoek. De pedagogisch-didactische en artistieke competentie dienden in alle onderdelen aan bod te komen.

De commissie heeft de afstudeerproducten en bijbehorende beoordelingsformulieren van vijftien studenten bekeken. De eindwerken vormen een representatieve selectie (lage, gemiddelde en hoge cijfers) van de eindwerken die in de afgelopen twee studie jaren zijn geproduceerd. Zowel het oude als het huidige afstudeerprogramma

waren in de selectie vertegenwoordigd. De commissie kan zich vinden in de beoordelingen en feedback die de examinatoren aan de betreffende studenten hebben gegeven en is van oordeel dat alle afgestudeerden laten zien dat ze het bachelorniveau behaald hebben. Wel is de commissie van oordeel dat het accent sterk op onderzoek en reflectie ligt, wat ten koste gaat van het artistiek-theatrale deel.

Tijdens het bezoek heeft de commissie gesproken met een aantal alumni en vertegenwoordigers van het werkveld. De alumni hadden na hun opleiding zonder problemen werk gevonden en schrijven dat voor een groot deel toe aan het netwerk dat ze tijdens de opleiding hadden opgebouwd. Het komt regelmatig voor dat een student aan het eind van een project of stage wordt gevraagd bij de betreffende organisatie te blijven werken. De alumni kijken met tevredenheid terug op de opleiding en zijn vooral tevreden over de aandacht voor ondernemerschap en de geboden begeleiding. Afgestudeerden werken als docent, regieassistent, sparringpartner en als ontwerper van educatief materiaal en educatieve projecten in de culturele sector. De commissie beschikt niet over kwantitatieve gegevens of een alumnionderzoek, maar ziet dat de aansluiting op de arbeidsmarkt door de gekozen werkwijze goed is. Het werken met DBE zal dit naar verwachting nog verder versterken, omdat studenten in de ateliers vanaf jaar 1 aan opdrachten uit het werkveld werken. De werkveldvertegenwoordigers zijn van mening dat afgestudeerden uit Leeuwarden aanpakkers zijn en zich onderscheiden door hun

ondernemende assertieve houding en hun zelfverzekerdheid.

De opleiding houdt contact met de alumni. Soms worden alumnibijeenkomsten georganiseerd, maar vaker komt het voor dat alumni uitgenodigd worden inbreng in het programma te leveren, door gastlessen te geven of stagiairs te begeleiden.

Overwegingen

De commissie is van oordeel dat de beoogde leerresultaten gerealiseerd worden. Het niveau van de afstudeerwerken (stage en meesterstuk) is in overeenstemming met wat inhoudelijk en qua niveau van een afgestudeerde theaterdocent mag worden verwacht. Wel is de commissie van oordeel dat het artistieke deel sterker zou kunnen. De

commissie adviseert meer aandacht aan de theatraliteit van het afstudeerproduct te besteden.

De commissie is van oordeel dat alumni goed voorbereid zijn op de beroepspraktijk. Hoewel de commissie niet over kwantitatieve gegevens beschikt, vindt ze overtuigend wat alumni en werkveldvertegenwoordigers vertellen over de goede arbeidsmarktperspectieven van afgestudeerden. Dit vertrouwen is gebaseerd op de wijze waarop studenten gedurende de hele opleiding door projecten en opdrachten in contact zijn met het werkveld. Doordat studenten op die manier vanaf jaar 1 een netwerk opbouwen, vooral in de regio, komen ze vlot aan het werk.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, beoordeelt de commissie dat de opleiding **voldoet** aan deze standaard.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Naam panellid	Huidige functie en relevante vorige functie(s)
drs. G.M. (Mariëlle) Klerks	Mariëlle Klerks Quality Assurance, eigenaar
J. (Joyce) Timmerman-Mapingure	Joyce is sinds 2019 beleidsmedewerker Kunst en Cultuur bij de Gemeente Hulst en in die functie belast met podiumkunsten. Daarvoor was zij 15 jaar werkzaam als freelance theaterdocent en theatermaker (oa Jeugdtheaterschool Zeeland, Theaterloods-B en Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen), educatief medewerker en coördinator, o.a. voor jeugdtheater de Krakeling, Productiehuis Frascati, Likeminds Amsterdam en in het wijktheater. Tot 2016 was zij hoofd educatie bij Likeminds Amsterdam.
E. (Eva) van der Molen, MA	Molen&Molen, partner, procesleider, trainer en adviseur
drs. E. (Erwin) Jans	Erwin Jans is dramaturg bij het Toneelhuis in Antwerpen, tevens docent theater aan het Conservatorium van Antwerpen. Hij publiceert met regelmaat over theater, literatuur en cultuur in o.a. De Morgen, De Tijd, Eutopia, Etcetera, DWB, Recto:Verso, nY, De Reaktor, De Leeswolf, De Theatermaker. Erwin Jans is betrokken bij het BURO voor Stedelijk Enthousiasme.
V.L. (Vera Liselotte) Broek	Bachelorstudent Biomedische Wetenschappen aan Leiden University Medical Centre en bachelorstudent Klassieke Muziek (viool) aan Codarts University of the Arts

De commissie werd bijgestaan door Marianne van der Weiden, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

Locatie Leeuwarden (online)

Datum 22 oktober 2020

11.30 – 12.00 Inloopsprekkuur

12.30 – 12.45 Ontvangst panelleden

12.45 – 15.15 Interne bespreking en voorbereiding panel

15.15 – 16.15 Rondleiding opleiding (vlog)

16.15 – 16.30 Pauze

16.30 – 17.30 Gesprek werkveld en alumni

17.30 – 17.45 Pauze

17.45 – 18.30 Gesprek management

18.30 – 18.45 Einde programma en evaluatie

18.45 – 20.00 Pauze

20.00 – 20.30 Film AT5

Datum 23 oktober 2020

8.30-9.30 Voorbereiding en documentenstudie panel

9.30 – 10.45 Gesprek docenten inclusief afvaardiging opleidingscommissie

10.45 – 11.15 Evaluatie en pauze

11.15 – 12.30 Gesprek studenten inclusief afvaardiging opleidingscommissie

12.30- 13.45 Lunchpauze

13.45 – 14.45 Gesprek examencommissie/toetscommissie

14.45 – 16.15 Interne bespreking panel

16.15 – 16.45 Pauze

16.45 Terugkoppeling

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Zelfevaluatie
- Strategisch instellingsplan 2019-2024
- Strategisch onderwijsbeleid 2019-2024
- Strategisch onderzoekbeleid 2019-2024
- KVDO opleidingsprofielen kunstvakdocentenopleidingen
- Overzicht competenties per niveau
- Overzicht curriculum 2019-2020
- Samenvatting curriculum 2019-2020
- Aanpassingen Covid-19
- Overzicht ingezette personeel
- Onderwijs- en Examenregeling 2019-2020
- Studentenstatuut 2019-2020
- Afstudeerhandleidingen 2016-2017 tot en met 2020-2021
- Toetsvisie 2019-2024
- Toetsplan 2019-2020 en 2020-2022
- Jaarverslag examencommissie 2019-2020
- Verslagen opleidingscommissie 2019-2020
- Verslagen werkveldadviescommissie 2019-2020
- Eindwerkstukken van 15 studenten
- Stageplannen van drie studenten

AeQui